

ANALIZA INDICELUI GLOBAL AL INOVĂRII REPUBLICII MOLDOVA ANALYSIS OF THE GLOBAL INDEX OF REPUBLIC OF MOLDOVA

CORNÎTEL Daniela, studenta, Specialitatea: MKL,
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail cornitel.dana10@gmail.com

Abstract. În acest articol este reprezentat indicele inovației în Republica Moldova conform Indicelui Global de Inovație (GII). Conform statisticilor din ultimii 3-4 ani aceasta dă dovadă de rezultate din ce în ce mai bune la această capitole. Domeniile care sunt supuse inovării se înmulțesc din an ca trece, iar acestea fiind tehnologia informației și comunicațiilor, agricultură, energie, transport, infrastructură, medicină, învățământ etc

Cuvinte cheie: inovație, GII, tehnologii, întreprinderi inovatoare

INTRODUCERE

În contextul veacului în care trăim, acel al inovației, toate țările lumii concurează între ele pentru a vedea care este cea mai dezvoltată, cea mai bună, care îmbunătățește calitatea vieții oamenilor, ușurează munca lor ș.a. Republica Moldova la fel nu rămâne în urmă și se folosește de talentele cetățenilor ei pentru a demonstra cât este ea de bună. În acest articol este analizat gradul de inovare în Republica Moldova, anume categoriile inovațiilor, problemele, succesele și domeniile care se dezvoltă. În Republica Moldova, în ultimii ani sau înregistrat diverse inovații în diferite domenii, precum tehnologia informației și comunicațiilor, agricultură, energie, transport, infrastructură, medicină, învățământ etc. Din an în an se observă că nu stă pe loc, dar se urcă în clasamentul Indicelui Global al Inovației (GII). Nu rămâne decât să ne bucurăm și să nu ne pierdem talentele, dar să le folosim în folosul nostru, în folosul țării noastre pentru a avea parte de o viață mai bună. Astăzi, inovarea nu se limitează la cele mai avansate economii sau la sectoarele de înaltă tehnologie. Inovarea a devenit astăzi un fenomen global, afectând toate sectoarele economiei ale unei țări. În manualul OSLO este scris că "O inovație este implementarea unui produs nou sau îmbunătățit semnificativ (un bun sau serviciu), sau a unui proces, a unei metode noi de marketing, sau a unei metode de organizare noi în practica afacerilor, în organizarea locurilor de muncă sau în relațiile externe".

CONȚINUTUL DE BAZĂ

În Indicele Inovațional Global (GII), Republica Moldova în anul 2022 a urcat pe locul 56 din 128 de state cu 31,1 puncte din 100. Următorul tabel prezintă clasamentele Republicii Moldova în ultimii trei ani, menționând că disponibilitatea datelor și modificărilor cadrului modelului GII influențează comparațiile de la an la an ale clasamentului GII. Intervalul de încredere statistică în 2020-2022 se află între locurile 52 –58.

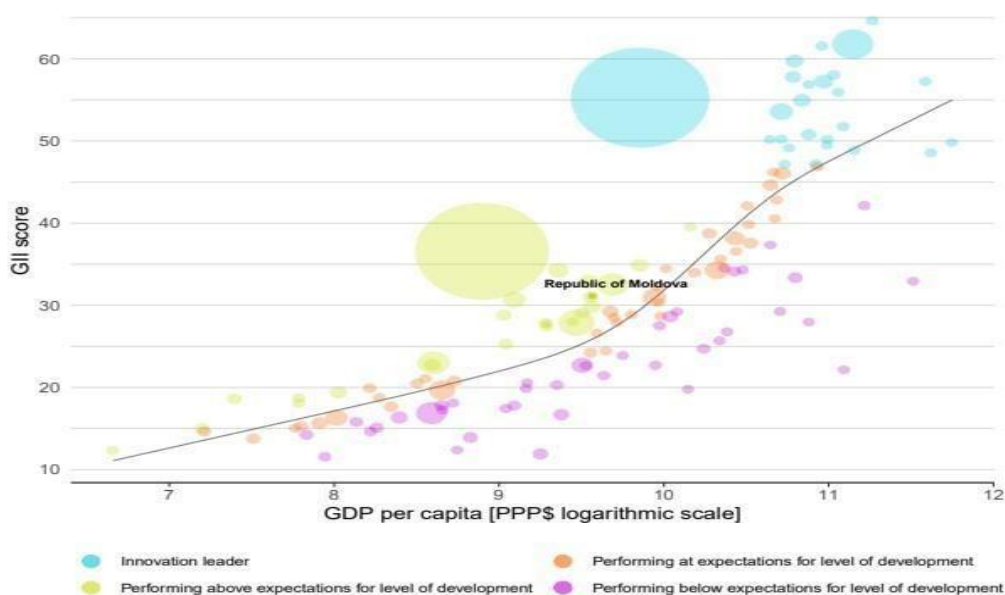
Rankings for the Republic of Moldova (2020–2022)

GIIYR	GII	Innovation inputs	Innovation outputs
2020	59	75	48
2021	64	80	54
2022	56	78	46

- Republica Moldova are performanțe mai bune în ceea ce privește inovației, decât intrările de inovare în 2022.
- În acesta an, Republica Moldova se află pe locul 78 în ceea ce privește imputurile de inovare, mai mare decât în 2021 dar mai mică decât în 2020.
- În ceea ce privește rezultatele inovației, Republica Moldova ocupă locul 46. Această poziție este mai mare comparativ cu 2020 și 2021.
- RM ocupă locul 11 dintre cele 36 de economii din grupul cu venituri medii-superioare
- Din cele 39 de economii din Europa RM ocupă locul 33.

Graficul cu bule de mai jos arată relația dintre nivelurile de venit (PIB pe cap de locuitor) și performanța inovației (scor GII). Linia de tendință oferă o indicație a performanței așteptate de inovare în funcție de nivelul veniturilor. Economii care apar deasupra liniei de tendință au performanțe mai bune decât se aștepta, iar cele de mai jos au performanțe sub așteptări. Raportat la PIB, performanța Republicii Moldova este peste așteptări pentru nivelul său de dezvoltare.

The positive relationship between innovation and development



Conform Indicelui Global de Inovație 2022, Republica Moldova produce mai multe rezultate de inovare în raport cu nivelul său de investiții în inovare.

Astfel, comparativ cu 2021, Republica Moldova a înregistrat un clasament mai bun la categoriile: ieșiri creative – locul 43, cunoștințe și rezultate tehnologice – locul 49, capitalul uman și cercetare – locul 62, sofisticarea afacerilor – locul 79. Celelalte categorii au înregistrat mici regresii din cauza condițiilor sociale și a crizei economice: infrastructura pe locul 84, sofisticarea pieței – locul 79, iar la capitolul instituții – locul 98. În anul 2011 Republica Moldova a ocupat cel mai înalt loc în clasament situându-se pe locul 39. Elveția din 2011 ocupă ani la rând cel mai înalt loc, aceasta

este urmată de Statele Unite ale Americii, Suedia, Marea Britanie și Olanda. Cele două țări vecine ale Republicii Moldova ocupă locurile : Romania – 49 și Ucraina 57.

Activitatea de inovare în anii 2019-2020

Numărul de întreprinderi inovatoare, unități	448
Ponderea întreprinderilor inovatoare pe activități economice, %	
în domeniul industriei, %	49
în domeniul serviciilor, %	51

Sursa: www.statistica.md

Conform tabelului observăm că în domeniul serviciilor este mai mare ponderea întreprinderilor inovatoare decât în industrie cu 2%. Domeniile de inovare în ultimii ani sunt: energie, sănătate, agricultură și proceasre, TIC, educație, etc.

În data de 12 septembrie 2022 Republica Moldova se lansează inovații în serviciile de sănătate digitală. Proiectul pilot „Incluziunea digitală pentru servicii sociale și telemedicină” lansat de Moldcell, UNFPA Moldova și Proiectul Tehnologiile Viitorului reprezintă o extensie a proiectului de succes privind integrarea digitală a persoanelor vârstnice prin dialog intergenerațional „Abilități Digitale Conectează Generații”. Acesta presupune că consultațiile medicale online vor fi posibile în Republica Moldova datorită proiectului pilot „Incluziunea digitală pentru servicii sociale și telemedicină”. În cadrul aceluiași eveniment, a fost semnat Acordul de Parteneriat între compania Moldcell, Fondul Națiunilor Unite pentru Populație din Moldova (UNFPA) și Proiectul Tehnologiile Viitorului, finanțat de USAID și Suedia, în domeniul de promovare a telemedicinii în Moldova.

Tehnologiile viitorului în domeniul agriculturii au fost prezentate, la Târgul de Inovații din Bălți. Drone, echipamente de automatizare și monitorizare sau panouri solare au fost expuse în incinta celui mai mare centru regional de inovații și transformări tehnologice din nordul Republicii Moldova, Nortek. Evenimentul a reunit agricultori și furnizori de tehnologii și servicii digitale.

CONCLUZII

Republica Moldova în limita posibilităților încearcă să se ridice în clasamentul GII, având cetățeni care sunt activi și doresc o schimbare mai bună. Știind faptul că Republica Moldova s-a plasat pe locul 56 din 132 de țări și economii în clasamentul Indicelui global al inovației 2022 (The Global Innovation Index, GII), urcând astfel 8 poziții comparativ cu anul precedent, există perspective de creștere și în următorii ani.

BIBLIOGRAFIE

1. [Global Innovation Index | What is the future of innovation-driven growth?](#)
2. [R. Moldova, pe locul 64 în clasamentul Indicelui global al inovației](#)
3. [Republica Moldova a urcat în clasamentul Indicelui global al inovației](#)

Coordonator științific: SAHARNEAN Liliana, asist. univ.

Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail lsaharnean.ase@gmail.com